

поширення реклами, однак і як інструмента захисту підприємства від антиреклами і навіть захисту власності підприємства шляхом використання ЗМІ як інструмента для створення значного суспільного резонансу навколо вирішення певних важливих для підприємства проблем.

Таким чином, було проаналізовано головні зовнішні загрози, що створюють негативні фактори впливу на економічну безпеку підприємства.

ВИРІШЕННЯ ФІНАНСОВИХ ПРОБЛЕМ БАНКІВ: СВІТОВИЙ ДОСВІД

Проскура А.С.

*Науковий керівник: Вербицька В.І., к.е.н., доцент
Харківський національний автомобільно-дорожній університет*

Упродовж багатьох років фінансові проблеми банків вирішувалися, в основному, звичними для приватного сектору методами. Уряди більшості країн з економікою, що розвивається, були схильні допомагати банкам, які зазнали фінансової скрути, методами прямого втручання. Уряди ж економічно розвинутих країн роблять це за допомогою методів пруденційного регулювання, а саме шляхом надання кредитів центробанків, а також викупу проблемних установ приватними компаніями [1].

У вітчизняній економічній літературі зустрічаються наукові праці, в яких здійснена систематизація комплексу заходів, що приймаються урядами різних країн з метою стабілізації ситуації на фінансовому ринку. Зокрема, Барановський О.І. в своїй статті виділяє такі основні антикризові заходи, які широко застосовуються в світовій практиці:

- запровадження нових програм кредитування,
- створення спеціальних фондів для підтримки проблемних компаній,
- гарантування міжбанківських кредитів,
- націоналізація компаній,
- зниження центральним банком облікової ставки, зниження нормативів мінімальних резервних вимог,
- викуп у інвесторів дефолтних облігацій,
- зміна механізму ціноутворення на аукціонах РЕПО,
- компенсація банкам частини збитків, що виникають у них за здійсненими впродовж зазначеного терміну угодами з іншими кредитними організаціями,
- введення тимчасових адміністрацій та кураторів центробанків у банківських установах.

Проте кожна країна сама обирає для себе доцільні заходи регулювання [1]. Центральні банки багатьох країн після виходу з кризи обрали для себе декілька підходів до антикризового регулювання. Наприклад, Європейський центральний банк запровадив політику розширеної кредитної підтримки, прийнявши рішення викупити забезпечені іпотечні облігації та збільшити строк надання кредитів комерційним банкам на аукціонах із фіксованими ставками до

12 місяців [2].

Іншим підходом стала рекапіталізація, в процесі якої, зокрема, уряд США виділив близько 700 млрд дол. на викуп проблемних активів за допомогою програми Troubled Assets Relief Program. Великобританія виступила за збереження проблемних активів на балансах банків, надаючи гарантії за кредитами, а також в країні вводилась обмежувальна політика кредитування [3]. Значна увага в банківській галузі США приділялася посиленому нагляду з боку регуляторів.

У докризовий період увага регуляторів була зосереджена на тому, щоб кожний банк мав достатній рівень капіталу для покриття непередбачуваних збитків. Застосовувались однакові вимоги до капіталу як для великих, так і малих банків. У післякризовий період регулятори змушені були підвищити вимоги до достатності капіталу банків. До того ж, банківська діяльність, яка вважалась занадто ризиковою, обмежувалась або взагалі заборонялась в країні. Регулятори також запровадили щорічні стрес-тести, в яких банки зобов'язані продемонструвати, що вони зберігатимуть достатній обсяг капіталу навіть за надзвичайно несприятливих гіпотетичних економічних сценаріїв [4].

Цікавим був досвід Австрії щодо запровадження антикризових заходів, серед яких були надання державних субсидій у разі виникнення проблем із ліквідністю банків та державних гарантій захисту приватних заощаджень. В той же час у Греції з метою підвищення рівня капіталізації банків був здійснений обмін їх привілейованих акцій на державну частку в капіталі, а одним із заходів у Ірландії стало надання абсолютних державних гарантій за депозитами усіх банків [5].

Отже, антикризові заходи проводяться за безпосередньої участі центральних банків в залежності від цілей та мети, яку вони ставлять перед собою, проте важливо, щоб ці заходи були системними і сприяли фінансовому оздоровленню не лише конкретних банків, а й в цілому усієї банківської системи.

Література:

1. Барановський О. І. Антикризові заходи урядів і центральних банків зарубіжних країн. *Вісник НБУ*. 2009. № 4. С. 8-19. URL : <http://dspace.ubs.edu.ua/jspui/handle/123456789/1034> (дата звернення: 5.02.2021).

2. Radchich S.O. Investigation of the mechanisms of the anti-crisis policy of the federal reserve system of the USA and the European central bank in the period 2007-2009 : practical implications for modern Ukraine, 2018. URL : <https://aspects.org.ua/index.php/journal/article/view/346> (дата звернення: 4.02.2021).

3. John O. S.Wilson, John Goddard, Philip Molyneux The Financial Crisis in Europe: Evolution, Policy Responses and Lessons for the Future, 2009. URL : https://www.researchgate.net/publication/227429695_The_Financial_Crisis_in_Europe_Evolution_Policy_Responses_and_Lessons_for_the_Future (дата звернення: 6.02.2021).

4. Richard K. Kim, BankingRegulation, 2019. URL : <https://gettingthedealthrough.com/area/4/jurisdiction/23/banking-regulation-2019-united-states/> (дата звернення: 7.02.2021).

5. Науменкова С. Проблеми підтримки фінансового сектору в умовах кризи. *Вісник НБУ*. 2009. № 6. С. 12-18. URL : <https://old.bank.gov.ua/doccatalog/document?id=60936> (дата звернення: 8.02.2021).

РОЗВИТОК МАЛИХ ГОТЕЛІВ В УКРАЇНІ, ЯК СПОСІБ ОРГАНІЗАЦІЇ БІЗНЕСУ

Пушкарьова Д.О.

*Науковий керівник: Журавльова С.М., к.е.н., доцент
Національний університет «Запорізька політехніка»*

У наш час готельна індустрія перенасичена обширною мережею готельних послуг, які, в основному, представлені великими готелями. Разом з цим, збільшення частки ділового туризму призвело до розвитку малих готелів.

Малі готелі більш чуйно реагують на зміну кон'юнктури ринку, не вимагають значних капіталовкладень в матеріально-технічну базу, мають порівняно швидкий термін їх окупності, можуть розташовуватися в модернізованих будинках старого житлового фонду, здатні забезпечити працевлаштуванням місцеве населення, залучити додатковий дохід до бюджету, підвищити рівень конкурентоспроможності національного готельного продукту і підняти престиж країни в цілому [1].

В Україні поняття «малий готель» може органічно узгоджуватися з терміном «мале підприємство», незважаючи на те, що основу цих дефініцій формують різні критерії: для «малої готелю» – це ємність номерного фонду, а для «малого готельного підприємства» – загальний обсяг надаваних послуг і середньооблікова чисельність працюючих.

В Україні жоден з нормативно-правових актів чинного на державному рівні законодавства не трактує готелі в залежності від їх місткості, що обмежує процес розвитку даного виду бізнесу. Перш за все, слід відзначити відсутність у статистичних відомостях, зібраних за допомогою форми № 1-готель «Звіт про роботу готелю», даних по тих готелях, діяльність у яких здійснюється на правах власності або за договором оренди фізичною особою-підприємцем. Таким чином, в Україні за формою № 1-готель звітують тільки готельні підприємства, а для тих, хто здійснює діяльність з розміщення туристів без створення юридичної особи, передбачена звітність за формою № 1-послуги, що значно ускладнює дослідження місткості готельної бази, у тому числі сегмента готелів малої місткості [2].

Слід зазначити, що для розвитку малого готельного бізнесу, в Україні, необхідно приділяти увагу вдосконаленню податкового законодавства, надання різних пільг, у тому числі з метою поліпшення інвестиційного клімату, для стимулювання розвитку даної сфери діяльності. В цілому, розвиток ринкових